

De două ori în septemana: Joi-a și
Duminică; era când va pretinde im-
părtășia materiilor, va ești de trei sêu
de patru ori în septemana.

Pretulu de prenumeratiune,
pentru Austria:
pe anu întregu . . . . . 8 fl. v. a.
diometate de anu . . . . . 4 fl. v. a.
patrariu . . . . . 2 fl. v. a.
pentru Romania și străinatate:
anu întregu . . . . . 12 fl. v. a.
diometate de anu . . . . . 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. cores-
pondintii nostri, și de a dreptulu la Re-
dactiune Stationsgasse Nr. 1, unde
sunt a se adresa și corespondintiole, ce pri-
vescu Redactiunea, administratiunea sêu
speditur'a; câte vor fi nefrancate, nu se vor
primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru anuntce și alte comunicatiuni de
interes privat — se raspunde câte 7 cr.
pe linia; repetirile se facu cu pretiu sca-
dutu. Pretiu timbrului câte 80 cr. pen-
tru una data se antecipa.

TELEGRAMME.

Soborsinu, 26 sept. n.

In trecerea sa la Sibiu, arhiepiscopul și metropolitul Procopiu fû întâmpinatu la gar'a Lipovei cu entuziasmu, între durduitulul trêscurilor și sunetele depoteloru. Deputatiunea de preste 400 persoane 'lu bineventâ prin protopopulu Tieranu, carele rostî o frumoșă și manifestatoriă cuventare. Metropolitulu multiamî cu caldur'a și bunetatea inimii sale. Strigatele entuziastice de „sê trăieșca“ nu erau sê ucete. Georgiu.

Sibiu, in 28 sept. n.

Astadi sosî sanetosu metropolitulu Procopiu Membrii congresului, poporu calare și pedestru, cu stêguri naționale ilu întepinarea la gara. Comitariulu congresualu Metianu, ilu bineventâ în numele congresului, era vicariulu Popea în numele Consistoriului, Arhiepiscopescu. Metropolitulu respunse. Entuziastice „sê trăieșca!“ Intre multime de salarime și urmatu de trăsuri descalcâ în medinti'a metropolitană. Mane instalarea. Lengeru.

Pesta, in 27 sept. n.

In locu de unu imprumutu micu de 30 mil. patrioticulu guvernulu ambla searsiesce în lume pentru a contrage unu imprumutu mare de — 400 mil. — care a scapâ de odiôsă imprumutare în care anu. Este insa întrebare cã: în-
Dreptu acêș'a. Dar ori cum sê fia, in-
Ungaria, domni magiari nu scapa de
responsabilitatea pentru deplorabil'a
de astadi a tierii, cãci ei, senguri ei
unde cei ce ne-au dusu, unde suntemu: în
miseri'a generala.

Foile magiare, s'ntrecu intru con-
damnarea și calumniarea lui Babesiu și
Mediciu, aceti „monstri ai natiunalitã-
loru,“ cum îi numî ingamfatu lu ma-
gariu dela „Ellenôr“. Unele în furi'a lor
cã si-au perdutu capulu de totu și
ariu la picanterie și ridiculositãti cari
s'nt mai cu cõrne; era nemtiesculu
„Ang. Ll.“ spune cetitoriloru sei, cã în
„America-alba“ din partea guvernului s'a
candidatu, — precum și este, contele de
sau, Ferdinandu Bissingen, era natiu-
nãli (romani și serbi,) au candidatu pre
Ferdinandu Babesiu! —

Coretesii Spaniei s'au suspinsu luni-a
pana în 2 ianuaru 1874. Ca-
lar deci este pan' atunci dictatore în
mulu deplinu alu cuventului, și dela unu
dictatore ca Castelar, tier'a numai bine
steptã. Politic'a inaugurata de ma-
gari patrioti și republicanu inc'oa acuma
duce rezultate imbucuratiõne. —

In Francia actiõne monarchistiloru
s'incepu a se urcã, și deci se bucura
mea monarchista, cã Europa în scurtu
s'asiba cu unu monarchu mai multu;
ultramontani și iesutiți se bucura și
anta la imne, cã Urbea eterna, Roma,
s'urtu erasi va sê devina cuibulu lor
capitale. Vom vedê.

Congresulu natiunalu bisericescu elec-
tu din Sibiu, prorogatu în 30 augustu, se
redeschide — precum amintiramu și în
precedinte, mane, domineca în 16/28
pentru instalarea nou alesului arhiep-
scopulu și metropolitulu Procopiu. Era consi-
stiu metropolitanu e conchiamatu pre poi-
luni în 17/29 sept. pentru resolvirea mai
toru cause apeltate la venerabilu acelasu.

Romanii din Transilvania și cau- sele ce impedeazã actiunile lor natiunale.

„Numai cându vor incepe romanii a
crede în sine-si, atunci va incepe și regenerarea
loru natiunale.“ Aceste cuvente sublime a
eminintelui juristu romanu Simionu Barnutiu
cuprindu în sine întregu punctulu de manecare
alu romaniloru și vor servi pentru totu
deun'a, în tôte tempurile și sub tôte sistemele,
de îndreptariu conducetoriu a romanismului.
Numai dacã aceste cuvente se vor întipari în
inim'a fie-cariu romanu, și va luã natiunea
romana loculu ce-i compete dupa dreptu și
dreptate în mediloculu celorlalte natiuni
colocuitõrie!

Dara vai! esperinti'a de pan' acuma ne
arêta cã aceste cuvente sunt pre pucinu cunos-
cute unoru romani; cãci dacã ar fi cunoscute
și întielese dupa adeverat'a loru valõre, atunci
nu s'ar fi impartitu totu deun'a, în momentele
decidietõrie în deosebite partide, precum:
aici în Transilvania, în pasivisti și acti-
visti, colo în Ungaria în deakisti și natiuna-
listi; atunci dicu nu s'ar fi dejositu unii
romani, spre rusinea loru și blamarea nati-
unei, a face pentru cãte unu osu de rosu la
tôte ocaziunile pre aoperatorii și cortesii im-
pulatoriloru poporulu romanu; și în fine
atunci celu cu reversulu de la Clusiu n'ar
calcã în picõre vointi'a și program'a natiunale;
precum nici pasivistulu, în apartintia, de la
1869 nu dedea dovêda, cã ceea ce a afirmatu în
vorbirea tienuta la Mercuria, — cumcã adevã-
rulu este: „cãci în sine-si, și în sine-si, și în sine-si,
vinda și sufletulu seu“ (vedi actele con-
ferintiei dela mercuria 1869, pag 42) — pôte
servi din generatiune în generatiune chiar
pentru caracterizarea sa.

Dreptu acêș'a, atunci nu aveamu atãt'a
temeiu de a ne plange noi în contra nôștra
pentru atãte convulsii, suscitãte în corpulu
natiunei prin inaugurarea monstrului constitu-
tionalu cu dõne capete, sugrumatoriũ de drep-
turile și libertãtãle popõraloru nemagiare.

Acete convulsii multi vor a le atri-
buti desbinãrilor ce se pretindu a essistã in-
tre betrani și teneri, și fõrte pucini sunt acêș'a
cari le canta în adeveratulu loru sorginte.
Astfelu fiindu, caus'a principale a reului —
dupa noi, jace în acêș'a, cã pre pucini romani
și cunosc dreptulu loru propriu și princi-
piale natiunale profesate cu atãt'a prudintia
în citatulu de sus, — precum și în acêș'a, cã
romani ardeleni mai totu deun'a s'au abatutu
în actiunile loru de pana acuma de la pro-
gram'a natiunale, satorita de võcea poporu-
lui la 1848, și sigilata cu atãt'a sange roma-
nescu. Acete abateri dela program'a natiuna-
la aduse ra pe romani ardeleni în pusetiunea
de astadi, din care numai atunci se vor eli-
berã, cându se vor întõrce pre adeveratulu
terenu natiunale. De sine se întielege, cã
pentru a se potê pune pre acestu terenu, tre-
buie cã atãtu betranii, cãtu și tenerii sê-si cu-
nõșca drepturile și detorintiele natiunale, și
sê se încredã numai și numai în ei, — pen-
tru cã încrederea în straini va duce nai'a ro-
mana la prapaste, și nici odata la malulu
doritu.

Caus'a și reulu jace mai departe și în
aceã trista împrejurare, cã în corpulu natiu-
nei nôștre, de cându cu inaugurarea consti-
tutiunei pseudo-liberale-magiare, s'au incui-
batu pre multi renegeți de mod'a nôștra. Aceti
renegeți sunt apoi mai periculosi decãtu
renegeții de nainte de 1848; pentru cã
renegeții de atunci, pãresindu și religiunea și
natiunalitatea, erau de poporu cu dreptu con-
siderati ca magiari și astfelu nu se încredã în
ei; proba eclatanta s'õrtea ce ajunse pe Dra-
gosiu în muntii Abrudului la 1848.

Renegeții, sêu dacã vremu — speculan-
tii moderni, și tienu astadi religiunea nu
mai cã unu felu de fundus instructus alu spe-

culatiuniloru lor, și asia poporulu în simpli-
tatea sa, nesciundu face deosebire între aceti
renegeți de tagm'a nôștra și între renegeții
vechi, se lasa a fi sedusu.

De aci dara provine, cã aceti õmeni tra-
datori paralisedia tôte actiunile natiunale prin
noi în contra nôștra, primindu fie-care la
rondulu seu dreptu remuneratiune a ostene-
leloru sale — intru tradarea causei poporulu
romanu — cãte unu postuletulu dela guvernulu
și cãte o sutisiõre ori misiõra de fiorini dela
cutare și cutare candidatulu de ablegatu guver-
namentale.

Astfelu aceti renegeți de mod'a nôștra
au invetia tu pre bine a-si cunõșce din alu
loru punctu de vedere terenulu de complotare,
pentru cã dupa fie-care tradare ce o comitu,
era ei vinu prin diaristic'a nôștra, prin adu-
nãrile nôștre cu felu de felu de propuneri
incurcate și seducatoriã, afirmandu cã asia
ceru interesele cutarui și cutarui districtu ori
comitatu. Și ce sê vedi! Romanii îi ierã cu
usurintia și incepu de nou a face cu ei causa
comuna în actiunile natiunale, și asia de nou
cadu în curs'a acestoru õmeni fora inima și
moralitate.

Èta dara o alta causa ce ne bantue, de
nu mai potemu satoru o procedura solidaria
în actiunile natiunale. Satorirea acêș'a pro-
ceduri și combaterã reulu indicatu s'ar potê
numai atunci, dacã și romanii ardeleni s'ar
intrunî mai adese în meetinge, în conferin-
tie natiunale — și nu numai în ajunulu ale-
geriloru la trei ani una data, și si atunci în
cãte unu meetinge, cãci în Sibiu,
care la Belgradu — și s'ar constitui dupa
tôte formele de susu pana diosu în una par-
tida natiunale, eliminandu din sinulu loru și
din tôte afacerile loru pe renegeții venali și
mercenari, despre cari essistu dovêdi auten-
tice, cã au tradatu caus'a natiunale și fa-
cendu-i pretutindenia incapabili de a mai
seduce și cerumpe poporulu.

Astfelu au purcesu și croatii, și astfelu
trebuie sê purcêda și romanii ardeleni; cãci
atunci mai usioru vor recastigã drepturile ce
le compete cã natiune.

Dreptu acêș'a, pentru recastigarea
drepturiloru natiunale antaia trebuintia este
cã romanii sê se încredã numai în sine-si, sê-si
cunõșca drepturile și constelatiunea relatiu-
niloru loru politice, sê eschida din sinulu loru
și din tôte afacerile natiunale pre renegeții
noui, și în fine toti la olalta, betranii și junii,
în cari mai este sentiu remanescu, sê se grup-
pedie sub drapelulu natiunale, și sê
se constitue între sine în o partida natiunala
bine disciplinata; cãci numai astfelu se vor
delaturã cansele ce impedeazã actiunile natiu-
nale și numai astfelu va regenerã natiunea
romana, și numai în acestu modu va dã proba
și Europei, cã e demna de libertate.

F . . . . .

Discursulu lui Castelar, presiedintulu Republicei spaniole,

rostitu în Cortesii din Madrida cu ocaziunea investirii
sãle cu putere dictatoriala.

Domniloru Deputati! În diu'a, în care
m'ati facutu a me sui la scaunulu presiedin-
tiei cortesiloru, care este postulu celu mai
eminentu alu natiunii, vi-am multiamitu, fi-
indu profundu miscatu de acêș'a õnore mai
presusu de meritele mele.

Astadi, ve multiamescu asemenea pen-
tru încrederea ce mi-ati aretatu; dar res-
ponsabilitatea acêș'a sarcine e asia de
mare, și fortiele pe care compezu pentru
a o purtã sunt asia de mici, în cãtu nu
potu manifestã o recunoscintia egale; a-
poi asi fi voitu sê vedu pe cei mai ilustrii
dintre barbatii nostri mantienendu, ape-
randu și salvandu situatiunea, fora a
fi fortiatu eu sê ieu parte la guvernamentu.
Totu de-un'a am doritu, cã acêș'a amara beu-
tura sê fia departe de budiele mele.

O, Domniloru deputati, dacã mi ar fi
fost posibilu de a scapã de acêș'a și de a
me ascunde, asi fi fugitu și m'asi fi ascunsu;
dar nu potu nici a m'ascunde; nici a fugi,
pentru cã-mi aluneca pamentulu de sub
picõra, pentru cã fuge omulu de fe-
ricire, de lauri, de recompensa, dar
nu de responsabilitate, de obstacole și de
pericolu.

O singura consideratiune me incuragiã-
dia și me sustiene: consideratiunea cã da-
cã sunt õmeni cu o intieligentiã mai ma-
re de cãtu a mea, cu ideie mai inalte de
cãtu ale mele; dacã sunt õmeni do-
tati mai multu de cãtu mine pentru a gu-
vernã, nici unulu nu pôte sê me intrêca
cându e vorb'a de amorulu libertãtii, amo-
rulu republicei, alu democratiei și alu pa-
triei! —

Nici de cum nu e nevoia sê spunu acêș'a
ce suntemu, acêș'a ce voim și represintãmu.
Noi suntemu, represintãmu și voim acêș'a
ce represinta și voiescu imens'a maioritate a
camerei acêș'a.

Destinati fiindu a înlocui unu ministeriu
ilustru, destinati a-i succede, și nefiindu se-
parati de densulu, de cãtu pentru o cestiune
concreta de aplicatiune a legiloru, abia am
nevoia sê spunu cã noi suntemu decisi a imitã
energiã sa pentru restabilirea ordinei și au-
toritatii. Astu-felu în realitate nu a fost nici o
intrerupere.

Pentru acêș'a ce me privescu pre mine,
Domniloru, pentru acêș'a ce cugetu și simtu
fõrte adesea am spus o în opozitiune;
prin urmare, nu ve voiu dice nimicu, absolutu
nimicu nou. Și apoi credu, cã dacã pres'a și
tribun'a sunt intieligenti'a, guvernulu este
vointi'a. Eu credu, cã pe acêș'a banca nu se
cuvine de a pronuncã discursuri elocente, sêu
conforme retoricei. În loculu ce ocupu eu,
celu mai bunu discursu este actulu, care arêta
vointi'a energica d'a aplicã ideiele astu-felu,
precumu inim'a le simte și consciintia le
judeca.

Astu-felu noi suntemu aici acêș'a ce-amu
fostu pretutindeni. Noi represintãmu aici li-
bertatea, acestu mare principiu ce distinge
natiunile neculte sêu mõrte de natiunile civi-
litate: libertatea fora care vieti'a e tista, odi-
õșã, imposibile.

Da, noi represintãmu libertatea.
Noi represintãmu și democratiã, democ-
ratiã venita la putere cu revolutiunea
de la septembre, și care nu mai pôte fi inna-
busita nioi falsificata. Voiẽșca ori cine, sêu
nu voiẽșca, bucuru-se de acêș'a sêu planga,
adeverulu este, cã o data disparute betranele
caste, teocratiã mõrta, monarchiã absoluta
mõrta prin miraculele industriei, prin pro-
digiele preseii, prin concursulu tuturoru for-
tioru naturei întrebuintate în serviciulu
nostru, prin telegrafu, care a pusu fulgerulu
în mane nôștre, prin vaporu, care a supri-
matu distantiẽle, clasele inferiõre odiniõra
abatute, odiniõra abjecte, s'au redicatu pana
la culmile societãtii pentru a cere libertatea,
pentru a aduce egalitatea și frãtietatea tutu-
roru cetãtieniloru, tuturoru õmeniloru.

Da, noi suntemu libertatea, democratiã.
Noi represintãmu și Republicã, acêș'a forma ca-
re a înlocuitu formele antice și care nu se va
mai smulge diu Spania, fora a smulge în ace-
lasi timpu meruntaiole din pepturile gene-
ratiunii presente.

În fine afora de libertate, afora de de-
mocratiã, afora de Republicã noi represin-
tãmu „federatiunea,“ care distribue autonomie-
le între individi, municipia provincie și sta-
te, nu rupendu, ci din contra, asecurandu cea
mai frumoșã conceptiune politica a tãmpu-
loru moderni: unitatea patriei, unitatea
natiunei.

Da, domniloru deputati, unitatea natio-
onale, întregitateã natiunale, acêș'a mari

principia, pe cari parintii nostri au cautat să le realizeze din secolul al VII. trecându prin atâtea lupte până cându în fine, chiar în diu'a, cându marea opera a unității nationale fă terminată, chiar în diu'a, în care crucea Grenadei străluci pe turnurile Alhambrei, o nouă lume, latirea spiritului și gloriei noastre resări pentru noi dincolo de Oceanu, cându Ddieu ar fi voit să recompensă eforturile noastre la finea dilei.

Acăsta unitate a patriei este un interesu superioru interesului tuturor partitelor; nimicu nu pōte să-lu rupa, nimicu nu pōte să lu atace. Smintitul, care ar atentă la unitatea nationale, ar mori cu rusine, încarcatu de ur'a cetățienilor și de maledictiun ile istoriei.

Tōte aceste principia, domnilor deputati, sunt reprezentate de catra majoritatea Camerei. Dar este ōre de ajunsu a dice: Țta ceea ce suntemu, Țta ceea ce reprezentăm. Nu: trebuie să declarăm, că pentru a realiza ideiele noastre, noi avem o procedere, o procedere careia vom fi fideli până la mōrte.

E multu timpu de cându partitulu republicanu este impartitu pentru cestiuni de conduta și de procederi. Colo, (arētain stang'a,) se afa a eia cari au preferatu totu dēun'a revoluțiunea în loculu propagandei, cari au preferitu baricad'a în loculu tribunei, care au preferitu comotiunile populare în loculu miscariloru consciintei. Aici, în partea noastră, pe bancele imensei majorități a camerei, sieldu ōmenii cari au avutu totu dēun'a credința în virtutea principialor. Noi amu condamnatu totu-dēun'a revoluțiunile fora timpu și suntemu astadi otariti a aperi legalitatea, a mantienē autoritate, a aperi guvernulu contra pasiunilor, cari se încerca a-lu naval; a salvă cu mai multa energia de cātu anticii nostri regi securitatea societății, libertatea și justiti'a.

Si chiamăm la acăsta opera tōte partitele liberale, dupa ce amu chiamatu pe toti spaniolii în genere. Dar, ni se va dice, este aci unu feliu de contradicere; căci, în fine, cine sunteti voi? Noi suntemu partitulu republicanu, istori'a, noi detinemu puterea în numele acăstui partitu, o conservăm pentru acăstu partitu, o vom depune în manele acăstui partitu. Insa, afirmandu acăsta, noi credem, avem dreptulu de a crede, că este neapăratu de a chiamă la viētia, d'a chiamă în comiti'a, d'a chiamă la consiliile generale, d'a chiamă la congresu tōte partitele, pentru ca Repu, blic'a, care este miscarea și renouirea perpetua se nu se petrifice în manele unui singuru partitu, pentru ca Republic'a să se compuna din toti, să fia aperi'at'a de toti, și să profite tuturor.

Dar ni se va mai dice: Dacă voiti acăsta, dacă cereti concursulu tuturor partitelor liberale, pentru ce impariti partitulu republicanu?

O, D-loru, nu suntemu noi cari impartim acăstu partitu în două tabere. Noi dorim concursulu tuturor republicanilor, 'lu cerem, avem nevoia de densulu. Dar Țta ceea ce credem despre voi, domnilor din estrema stanga, Țta de ce ne temem — n'am potut'o spune pe facia în alta parte, dar o spunu aici în acăstu locu de lupta, — ne temem, că fara a voi, o să aruncati democrați'a la acelu reu, pe care dejă anticii filosofi 'lu semnalau ca o cauza a pierderii și morței democratice; n'au o aruncati demagogiei, care revnesce la multe și nu cugeta; demagogiei care predica poporului resbunarea, în locu de a-lu invetiă justiti'a; demagogiei, care represinta ca unu idealu cele mai spaimantatoris momente ale Revoluțiunii franceze, pe cându aceste triste dile au facutu Republic'a să fia privita cu ōrōre; demagogiei, care se incaldiesce la incendi ale Parisului și Sevilei; demagogiei, care produce terōrea sociale, și face să se puna purpur'a pe umerii unor falsi tribuni ca Cesare, Bonaparte, Rosas, Iturbides, pentru a lasă o pēta eterna pe natiunile retacite și o umbra eterna pe consciința umana. Acăsta o reprobăm și o condamnăm. Acăstui elementu ne vom opune fortiele noastre, cu tōta energi'a autorității noastre; și 'lu vom combate nu numai pentru că acăsta este dōtorința ori carui guvern, dar înca pentru că este în acăsta lupta, desperata o necesitate a democrației contimpurane.

Democrați'a a perdutu multu terem.

Democrați'a este pusa în pericolu de mōrte nu prin Cesari, ci prin demagogi. Si acăsta, amu dis'ōde o mīa de ori în timpulu, cându sieldem pe bancele stangei. Dorința noastră a fostu totu dēun'a d'a face din partitulu republicanu unu partitu de guvernamentu, și pentru a ajunge la acăsta tianta, noi amu combatutu totu dēun'a demagogi'a prin conventu: astadi o vomu combate prin fortia.

Prin urmare, suntemu astadi amenințati de catra două demagogie, din cari un'a, demagogi'a alba, e mai reductabile înca de cātu demagogi'a rosia. Unu partitu smintitu, care crede posibilu de a renviă mortii și care aretandu-se d'o data în sute de puncte ale Peninsulei, și a redicatu ca unu noru de locuste. Aceste ōrde fanatiche resaru pre pamentulu, în care sunt ingropate pentru totu dēun'a radeciniile feudalismului și ale teocratiei. Spectacolu spaimentatoriu, Domnilor! Vedeti în ce stare se afa Spania.

E adevăratu, că în ōr'a în care amu avutu nevoia de a ne uni toti pentru a atacă p'acăstu inamicu comunu, elu a fost ajutatu de catra nise nepacientie criminală, de catra nise insurecțiunii, cari amenințau unitatea patriei. Din acăstu momentu, aceste ōrde, cari asteptau ōr'a de a se aruncă asupra revoluțiunii s'au augumentatu în proporțiuni astufelu, că sufletulu celu mai barbatescu se inspaimenta. Aceste ōrde fanatiche au amenințiatu Berga, au incendiatu Igualada; aceste ōrde fanatiche au rasu de pe facia pamentulu cu desaversire Tortela, cum ar fi facutu și o invasiune a Hunilor; aceste ōrde fanatiche au semenatu incendiulu pe tiermurile frumōse ale Mediteranei, de la Castelon până la Tarragona; aceste ōrde fanatiche impediă astadi cetățile cele mai apropiate de Castelon și de Valencia de a comunică între densele; aceste ōrde fanatiche au predatu până în fundulu Andalusiei; ele se prasescu, se inmultiescu în campurile și delurile Castiliei; aceste ōrde fanatiche au pus man'a mai pe tōta frontier'a de la Nord, ele sunt stepane pe sirulu Pirenelor, lasăm tōte orasiile mari incunjurate de unu diluviu ca nise puncte de salute isolate; aceste ōrde fanatiche ceru cu strigăte grosave lupta de mōrte; ei bine, li'o vomu dă acăsta batalia, fora de care libertatea este în pericolu d'a perī, și de a perī, o rusine! sub stindardulu Republicei!

Nu este cu putința, domnilor deputati, că ōrdele acestea să puna man'a pe capital'a patriei noastre, să navalasca în templulu legilor și să încoroneze fantasm'a loru de rege la palatele noastre. Nu, acăsta nu e cu potința. Biurile nu se 'ntorcu în albi'a loru inapoi catra loculu de unde si-au luat născerea; consciința umana nu mai pōte suferi inohisițiunea; monastirile nu mai potu traī cu privilegiale loru; absolutismulu nu mai pōte reaparē, pentru că ratiunea l'a sfasiatu. Dar suntu democrați cadiuti, republicani disprețuiti, partite liberale, cari au essageratu totu, au violentatu totu, cari au cunoscutu propriile loru institutiuni, cari au facutu democrați'a sinonima cu anarchi'a, cari n'au voit să se supuna guvernialor esite chiar din sinulu lor, cari n'au recunoscutu o Republica fundata legalmente de adversarii nostri chiar, deveniti mai tardiu aliatii nostri prin fortia, și pentru ca acăsta smintire să fia pedepsita, cine scie, dacă nu se va potē, ca într'o di să vina o restauratiune timporara, o restauratiune care să acopere cu rusine aceste partite smintite.

Țta pentru ce, noi republicanii, noi cari vomu totu dēun'a să reprezentăm partitulu republicanu, și să guvernăm dupa tōte principiale sale compatibile cu circumstantiele, Țta pentru ce vomu dice veteraniloru luptelor civile, acolor'a cari se numescu Bilbao, Cenicero, Gandesa, acolor'a cari, în mīdiloculu ororiloru luptelor civile, avura curagiulu de a fundă institutiuni liberale, Țta pentru ce le vom dice: Avarati entusiasmu pentru ultim'a suverana din dinasti'a Bourbonilor, dar ea nu mai pōte reveni; alergati, aperiati Republic'a dupa cum ati sciutu să aperiati și pe Isabela II, și Republic'a va ascură pacea în caminurile vōstre, libertatea filorū vōstri! —

Insa, dacă o dicem acăsta, mai dicem înca altu ceva fōrte simplu: Responsabilitatea a supra directiunii resbelului trebuie să fia a partitulu republicanu. Ei bine, acăstu partitu, pentru că nu voiesce să paresesca nici un'a din doctrinele sale, trebuie ōre, pōte

elu ōre să lase pe Don Carlos să înainte până la portile Madridului? De securu, nu. Ce este resbelulu, domnilor? Este ōre unu lucru normalu, o neintelegere numai, unu procesu ordinariu? Nu; resbelulu este violenti'a, mōrtea, distructiunea, incendiulu; și noi vom fi, nu nise ōmeni ci nise calugari, dacă pentru a nu repudiă unu momentu macar dogmele noastre, nu vomu respunde resbelului prin resbelu, incendiului prin incendiu și morței prin mōrte!

Vom face dara resbelulu, domnilor, și în fine ilu vomu face cu procederile resbelului. Nu predicu represaliile, dar ceea ce predicu este, că ar fi o nebunia, dupa atătea pierderi, să opunem o resistința slabă umanițara unui inamicu fora scrupulu, care voiesce să suprimē tōte drepturile noastre. Ce, în unu incendiu v'ati teme ōre de respectu pentru caminulu domesticu, de a sparge zidulu vecinului pentru a ve face o esira? Ce, tōte ființiele o să se supuna instințulu de conservare, afora de partitulu republicanu și democrați'a? Ati potē voi ōre refușă de a ve acordă ceea ce este indispensabilu pentru aperi vōstra în acăstu resbelu?!

(Inohiarea va urmă.)

Bata-de-Cristu, (cottulu Zarandu,) 20 sept.

(Postimū dreptate unguresca constitutiōnala.) Comu'a Craciunesci, nainte de 1848 până în anul curinte, a avutu dreptulu de pasiune și l'a și usuatu neinteruptu în padurea nesegregata, carea se intielege că fostulu domnu de pamentu o considera eschisivu de proprietate a sa; în anul curinte însă plenipotentiatulu fostulu domnu de pamentu, cu propri'a sa autoritate a opritu locuitorii dela pasiune în acea padure, unde au pascutu vitele lor din mosi stramosi; locuitorii comunei însă, basati pe dreptulu lor, n'au luat în nici o sēma oprirea nelegala a plenipotentiatulu domnescu. Acăsta a datu apoi rogare la autoritatea comitatului, cerendu oprirea locuitorilor dela pasiune pe calea administrativa; cercetandu-se caus'a pre calea acăsta, — prin prețorele respectivu, s'a constatatu, că locuitorii în padurea cestiunata au usuatu dreptulu de pascutu înca înainte de 1848, și că în folosirea continuativa a acăstui dreptu nici cându n'au fostu conturbati — vice-comitele a decisu sustinerea statului quo, adeca locuitorii să se ne impedece în usuarea dreptulu lor de pasiune, Țta plenipotentiatulu fostulu domnu de pamentu se respinse cu pretensiunea sa nelegala și nebasata, indrumandu-se totu data — fora a impedece locuitorii în usuarea dreptulu lor de pasiune, în cātu cugeta, că ar avē dreptu de a oprī poporulu dela pasiune să pasiesca pe calea ordinaria procesuale. În contra acăstui decisu, plenipotentiatulu fostulu domnu de pamentu facendu recursu la ministeriu, acăsta pre langa nimioirea decisiunei vice-comitelui și în contra legii a otaritu a se oprī locuitorii de la pasiune, indrumandu-i însă, ca să „roge” pe fostulu domnu de pamentu, să le dea altu locu pentru pascutu, Țta dacă acăsta nu s'ar invoi, atunci locuitorii să-si caute dreptulu lor pre calea ordinaria procesuale! Țta dreptatea unguresca constitutiōnala. Cine sunt apoi desconsideratori de lege și revoluționari: noi, ori magiarii? Judece lumea, judece — si-ii va judecă pre domni magiari stepanitori — istori'a nepartiala.

Ilis.

Glucu-mare, (în Transilvania,) 21 sept. n.

Motto: „Fuius Troies.”

Stimate dle Redactoru! Multu ne mirăm de domni dela „Telegrafulu Romanu,” cum si acuma, dupa „fait accomplis,” cutēza a numi renunțarea pré cuviosiei sale, a parintelui archimandritu Nic. Popea, una fapta marinimōsa, unu sacrificiu mare, adusu intru interesulu bisericeii noastre, dar desape care fapta excelente marit. congresu bisericescu nu „ar fi voit” să iee nici feliu de notiti'a. —

Sē ne crēda marianimosii dela „Telegrafu,” că cu recederea pré santiei sale parintelui archimandritu Nic. Popea, nici unu serviciu nu ni s'a facutu; din contra, amu potē afirma, că mai bine ar fi fostu, ca să se fia recesut, căci atunci fractiunea congresului abuna sēma i deca densulu voturile cele inpartite pre la candidati necompetinti pentru inaltulu postu ierarhicu.

Este unu secretu, publicu, că nainte de alegerea de metropolitu, majoritatea voturi-

loru din archidieceasa, adeca 28de voturi dintre 54, au fostu ascurate pentru nou alesulu metropolitu, Țta parintelui N. Popea (pentru care atătu asta primavēra, cu ocaziunea alegerei la sinodulu archidieceanu, cātu și la alegerea pentru congresulu „ad hoc”, multa presiune s'a facutu, ca să reōsa de alesi deputati aceia, desape a carorū votu [prē cuviosi] sa ēră ab initio convinsu) i au remasu 21 de voturi ascurate, cari și dupa recederea sa nu s'au datu candidatului majorității, ci 9 pré santiei sale parintelui Episcopu alu Caransebiului, Țta celelalte 12 s'au imprasciatu între altii.

Noi dara, dacă acăsta neînsemnata minoritate nu s'a alaturatu majorității, dupa cum cerea bunacuvința parlamentaria, nu potemu vedē în recederea pré cuviosiei sale nici unu merit, și nici o marinimositate, căci — „T imeo danaos et dona ferentes.” —

Unu lucru cuvințiosu ar fi fost, ca pré cuviosi'a să se fia renunțiatu în favorulu candidatului majorității. Ast'a însă n'a facutu, prin urmare nici o „marinimositate” nu-si pōte atribui; căci recederea n'a contribuitu nici cātu departe la cele 78 de voturi, intrinți de candidatului majorității, pentru care din tōta convingerea sufletulu nostru amu votatu. —

Armoni'a în archidieceasa nu se va conturbă, căci majoritatea deputatiloru ei a fost în sinodu precumpanitōria contra parintelui N. Popea, pre care ōmenii foradelegiloru dupa recederea lui 'lu lauda până în cerim.

Ne bucurăm, Dle Redactoru, pentru rezultatulu alegerii, pe care si noi 'lu timentu de „triumfu alu moralei, alu legii și alu bunu ordinu în biserica — contra infernalului Gnamu și grețorulu abisuri.” —

Si ca să vedi, dle Redactoru, ce impresiune a facutu în archidieceasa alegerea pré santiei sale parintelui Procipu de archiepiscopu și metropolitu, ti tramitemu spre publicare urmatori'a adresa de bineventanță felicita ro, votata cu unanimitate de comitetulu bisericeii gr. or. din opidulu Cincul mare, care suna în urmatoriulu tipu: —

Prē santite Parinte, nou alesule Archiepiscopu și Metropolitu alu nostru,

Prē bune Parinte!

Sciērea nōa reportata prin sirulu telegraficu desape pré inalt'a intarire a alegerii pré santiei Tale în veduvitulū scaunu de archiepiscopu și metropolitu alu romaniloru ortodossi din Transilvania, Ungaria și Banatu, mă patrunsu afundu de bucuria inimile noastre, în cātu umilitu subsemnatulu comitetu bisericescu, moralmente se vede indemnatu de expresiune concreta acăstei sacre bucurii noastre.

Saltăm de bucuria, vedindu că pré vedinti'a divina s'a ingritu pentru noi în manii dreptu-credințiosu, tramitendu-ne la ajutoriulu supremei noastre reprezentante bisericesci în lozulu marelui metropolitu metropolitulu romanu pré pré santie'a ta, unu altu parinte, blandu, bunu și dreptu, unu adevăratu mangaitoriu a acolora, cari d'în timpu inōcīa în zadaru au insetatu după veru și dreptate, pre carea unii fora murșare de consciința au calcăt'o în picioru, vă mandu vēdi'a bisericesca și a tagmei preoției moral'a publica și religiozitatea dreptu-credințiosiloru crestini pe carea d'a o restantici între noi chiamatu de providenti'a divina pré Santie'a ta, pré bunulu nostru parinte sufletescu. —

Prē Santite! Inalt'a-ti pozițiune, s'au celu infocatu, ne-adormitu și fora margi prin mai multe fapte doveditu, pentru bini și inflorirea bisericeii noastre dreptu-credințiosu sunt totu atătea garantie, că vei restaură di'a bisericeii și a preoției, și moral'a creștinesca și în insemnatura și multu buntulū nostru protopresviteratu intrințulu Nostrulu Cincu-mare, și strictu mantienendu legea și scōte palamid'a și urit'a neghina, carea a năditu frumōsele graunție de grău rosarite, și asia se pōta ajunge și acăstu tractu la mīdiloculu misiunei sale în pozițiunea presemnatulu de statutulu organicu, la pozițiunea legalității și la o viētia tianta constitutiōnala inaintandu și noi în cultura, dupa mandatulu imperiosulu spiritu alu timpulu presintu.

Ilustrisime Parinte!

Suntemu pré blandin convinsi, că unu bineveu a primu eu deplandie și doicostăritesca sincerele noastre omagie ce ti-le vomu comu noi fiii tēi sufletesci, cu anima cură

ca ocaziunea inaltării-ti la supremă demnitate ierarhica a bisericii noastre, cu carea Congresul nostru bis. Te a investit, in grele si criticele imprejurări. —

Umilitu subscrisul Comitei bisericescu din opidulu Cincu-mare, ca interpretator al vointei generali a crestinilor nostri, ca cea maiispitita corporatiune bisericesca in arhidieceasa, cu fiesca supunere si deplina incredere vine a Te intimpina, pre santite parinte Archiepiscopo si Metropolitu, eu sincerele noastre bineventari, poftindu-ti din anima o vieta indelungata si tienita, pre langa a noastră serbatoré sca apromisiune, ca in tote unele in t entiuini te vomu sprigini din respecteri, ca intr e bravulu nostru cleru si poporu se in ainte si domine linisceca, bun'a ordine; se progreseze cultura inimii si mintii, moralitatea cres tineasca, dreptatea, legalitatea si bun'a intelege re reciproca. —

Cerendu-ti binecuvantarea archiepiscopului, Ti strigamu din adenculu inimei noastre pline de bucuria :

„Sè troesci, pre sante parinte Archiepiscopo si Metropolitu, intru multi si fericirii ani! Te traesca Ddiu bunulu! —

Din Siedinti'a Comitetului bis. gr. ort. Cincu-mare, in 21/9 septembrie 1873.

Iosifu Mihu, m. p. parochu primariu si presiedinte naturalu alu sinodului par.

Alecsu Onitiu, m. p. abjude regiu, inspectoru scolaru si dep. congresualu.

Moise Branisce, m. p. pres. comit. secretariu scaun. p. pescu si deputatu congresualu etc. etc.

Ioanu Bastea m. p. not. comit.

Acésta adresa s'a tramisu din oficiu la post'a de astadi pre santiei sale parintesti Procopiu, audiendu ea pre santi'a sa a fost intorsu la resiedinti'a metropolitana. (Astadi 21 sept. se afla inca aici in Pesta, era mane de seapre Sibiu.)

Din acésta expresiune poti vedé, dle Redactoru, ca romanii nostri sciu pretiui si stiindu pre barbatii loru devotati binelui comunu si sciu urgis pre acésti, carii eu machinasi si siovenismu voescu a seduce opiniu publicu, ultim'a instantia dela carea si in carea se astépta, cu totu dreptulu, ca scrietele adeverate se-si capete cuvenit'a loru recunoscintia, era relele adeverat'a loru pe-

„Cu acéstea incheiamu, dloru de la „Albina“, raportulu nostru si ve marturisimu, ca animile crestinilor nostri, escipendu pre purgaritii si peccatosii, salta de buburia pentru rezultatu alegerii de Metropolitu. —

Unu Crestinu ortodoxu.

Oravitia, in 22 septembrie 1873.

Orasiulu nostru avu fericirea a primi mediloculu seu in asta luna duoi óspeti. Din dlu de la resaritu, altulu de la apusu; celu antaiu a fost ministru de justitia alu Romaniei libere, dlu Boierescu, carele caletole cu tener'a-i socia din scaldele lui Erlele la ospetatiunea universala din Viena, apoi pre o diua si in Oravitia; si macar nime n'a sciutu de venirea sa, totusi se vede ca unele persoane au fost avisat in secretu, ca dlu pretore Petru Vuia l'a intempinat in cale-i si l'a condusu pana la Oravitia, unde naltulu óspe a binevoitu a primi invitierea d'a se incortela in locuinti'a bravului nostru proprietariu si otelieriu Gabrielu Micu; dar fiindu ca dlu ministru a calatit incognito. nu-i s'a facutu nici una ovatiune, ci numai doi romani de frunte i-au facutu veduti'a.

Multi vor fi credendu ca romanii d'a foste fric'a guvernului ungurescu n'au facutu cererile cuvenite dlui ministru romanu, candu-se acelea de demonstratiune intru scopu de reinviarii Daco-Romaniei, fric'a si fric'a magiarilor. Nu, caus'a este cu totulu fric'a, este neromanitatea ce caracterisedia pe guvernulu romanu actualu din Romania, carele se merge mana in mana cu guvernulu ungurescu se intrece cu acésta — in reactiune si ruierea tierii. Unu membru dintr'unu atare guvern romanescu, romanii d'aici n'au pututu si nu li -a fost iertatu se-i faca vr'una ovatiune. Dar se lasamu la o parte pre acéstu ministru si se trecemu la alu douilea, la carele deákistu romanu si pentru acésta mare a sa mai mare domnu alu comitatului,

la comitele supremu George Ivascovicu, recte Ivascu. Premitu din capulu locului ca despre a acéstu venire in orasiu s'a batutu tóca prin tote stradele si i s'a facutu tóta cuviintós'a primire — ex offu. Intimpinarea si primirea „splendida“ — precum suna in gurele svabiloru magiarisati si nemagiarisati inca, pucinu impórta, — nu potemu inssa se nu ni sprimamu indignatiunea ce ni se causá la vederea unoru tierani romani din Oravitia, cari namiti fiindu se póte tricoloru magiare, si docile instruminte ce sunt, presentau unu spectaculu tragi-comicu. Óre este undeva in gloriosulu Magyarország vr'unu cottu magiaru, unde se falsafe, in man'a magiarului, tricoloru romanu nationalu? Acel multe am avé de disu, dar — tacemu si inghitimu.

Dupa sosirea dlui supremu comite, lu intempinarea toti reprezentantii institutiilor publice, a reuniunilor, a honvediloru si a jurisdicitiunilor locali, cu a caroru presentare se fini parad'a de intempinare. — Dupa prandiu Ilustrata tea sa visitá diferitele societati din locu; cea d'antaiu pe carea o onorá cu veduti'a sa fu casin'a romana, unde la intrare-i, in socitu de dlu presiedinte de la tribunalu Petru Paphazy, d. pretore Petru Vuia si antistele orasiului Iosifu Knoblauch, lu intempinara membrii casinei, cari se aflau acolo, cu „se traiesca!“ Dlu presiedintelu casinei, Basilu Bordanu, lu bineventat in numele casinei romane, aretandu scopulu ei generalu, la ce dlu supremu comite 'si sprimá dorinti'a, ca scopulu intreprinderii romaniloru din Oravitia si juru se se realizadie cátu mai curendu. Sè dee Ddiu. Sér'a la 8 óre s'a facutu in onórea óspelui conductu de facili, carele a constatu totu din nemti si 4 romani! — Dupa sosirea conductului la cortelulu dlui comite, corulu vocalu germanu intoná o cantare germana, dupa acea inceputa peroratiunilor, invetiata de rostu, mai antaiu in limb'a magiara, (in comitatu romanu si in orasiu romanescu si nemticescu, fora vitia de magiaru,) prin — mirabile dictu — dlu Iosefu Wunderlich.

Urmá apoi producerea in limb'a germana in declamatiuni de comerciantelu Alexandru Péter.

A trei-a din urma productiune oratorica a fostu esecutata, cu deobligata si de mandata umilintia oficiala, de notariulu din Oravitia romana I. Lepa.

Acésta a vorbitu — nu in numele romaniloru, cáoi nime din ei nu l'a insarcinat a face pre Cicerone celu cu pronunciare nu tocmai rapitória de ascultatori, ci in numele antistiei.

Cu tóte inssa dca dlu oratore romanu se tinea de tem'a ce-si propusese si astfelu desvoltá frasele: „Cetatiunii si desclinitu poporulu romanu din Oravitia si din juru se bucura de venirea Ilustratei Tale in mediloculu loru, caci petrecendu intre ei, Te poti convinge despre starea misera in carea se afla“ etc. — cu tóte acéstea — dicu, publiculu ilu ascultá si densulu se aretá de roman si nu facea fiasculu ce l'a facutu — prin complimintele si umilirile oficiali.

Dlu supremu comite respunase pe rondu la fiescare oratiune in limb'a receptiva, respunse cu frasele stereotipice in gur'a domniloru: innaintarea culturei si prosperarea poporului din cottu, acésta este esenti'a responsului seu. Tóte nisuintiele si straduintiele sale — dise dsa — sunt menite acéstu sublimu scopu.

Acéste dorintie espresse sunt — cum disei, éfuinti'a — nu a inimii, ci a pusetiunii sale oficiali, si s'ar fi completatu prin espri morea dorintiei inimii sale — d'a ajunge cátu mai curendu septeveiru, pentru servitiale ce le face stepaniloru sei prin negatiunea sacrei cause a romaniloru. MICU.

Sibiu, 19 sept. 1873.

(Declamatiune.) Onorata Redactiune! In nr. 65 din 28 aug. /7 sept. a. c. alu „Albinei“ ati binevoitu a primi una corespundintia „de langa Hartibaciu“, (Transilvania,) in carea unu omu — fora nume — nu se sfiesce a trage la indoiele moralitatea parintelui Archimandritu si Vicariu Nicolae Popsa, cáci acésta ar tiené in cas'a sa servitorie, si adaugendu ca ar fisticatu multu binelui comunu.

Acésta corespundintia, de altmintrenea lipsita de ori ce tonu bunu si de argumente,

a indignatu pe toti barbatii onesti si binefectori din Archidieceasa, si de aceea si dechiarámu, ca acéstu atacu isbesce de a dreptulu in autoritati le bisericeii noastre si asia in noi, cari voimu a sustiené si aperá acéste autoritati, punendu-ne in ele tóta incredere.

Nu voimu si nu suntemu chiamati a face discutiune publica despre cas'a nimeni cu tóte ca toti, cáti cunoscemu stimat'a casa a Parintelui V cariu Popea, trebue cu indignatiune se respingemu afirmatiunea corespundintelui ca neadeverata, si intentiunea lui ca malitiosa si purcedianda din ura si interese personale; éra ce se dice de stricarea binelui comunu, — acésta asertiune o dechiarámu simplu de calumnia.

Moralitatea si firmitatea de caracteru a Vicariului Popea, in carele si-a pusu reposatulu si nemuritoriulu archieppu si metropolitu Andreiu tóta increderea sa, in restimpu de 17 ani, concediendu-i conducerea afaceriloru archidiecesei spre multumirea acéstiua, — si totu asia stim'a si onestitatea, de carea se bucura cas'a Parintelui Vicariu, o scimtu si cunoscemu cu totii, si de aceea nu avemu lipsa a o defendá mai de parte, facia de unu omu reutatosu.

Desi amintit'a corespundintia ar meritá numai dispretiu si ignorare, totusi ne adresámu la diurnalulu Albina, si-lu rogámu a numai servi la atari corespun dinti, cari intentiunedia numai a vatemá persoanele noastre pre stimulate din archidieceasa si a turburá pacea intre frati.

Primiti, dle Redactoru, acéstea ca adeveratele simtieminte bune si fratiesci ale noastre.

Mai multi membri ai Congresului, si alti onoratori.

Fagarasiu, in 21 septembrie.

(Reflesiuni la observatiunile celoru din taber'a contraria, referitória la alegerea de metropolitu.) Nimicu mai uritu lucru nu este, de cátu candu cineva nu cunosce ceea ce a semnatu. Asia o face si „Telegrafulu Romanu“, in numerulu seu 71; se mira de iritatiunea spiriteloru din congresu si de paruta „neloiala“ portare a sufraganiiloru ungureni, dara nu o spune, ca cine a causatu iritatiunea spiriteloru, se face a nu sei, ca chiar elu, „Telegrafulu“, a fost acelu organu, care a inceputu a atacá pe sufraganii din Ungaria, ca se nu póta ajunge vr'unulu dintre ei pe scaunulu de metropolitu, si a pledatu numai pentru unu archidieceasanu. Óre ce au peccatuitu ungurenulu, ca se nu póta ajunge si elu pre scaunulu metropolitu? Óre pentru ce se fia mai bunu archidieceasanulu de cátu ungurenulu? Nu suntemu toti filii ai unieia si aceleiasi Metropolitu? Pentru ce óre noi, archidieceasani, dca aflámu pre unu ungurenu demnu de a fi metropolitu, — si inca cu insusiri mai bune si cu mai multe graduri bisericesci provediutu ea acelu archidieceasanu, carele fu de atátea ori in „Telegrafulu“ inaltiatu, — pentru ce óre se nu-lu alegemu de Metropolitu? Dóra de dragulu archidieceasanulu din Sibiu?! Insa, dca „Telegr.“ ca foia comunu a bisericeii resaritené din Ardélu, Ungaria si Banatu a tractatu asiá de uritu cu ungurenii, si a semenatu ideia scalcata de pretinsulu dreptu puru archidieceasanu, in loculu celui puru metropolitu, dejosindu-se prin caderea pe terenulu particularismului, ce se mira apoi, ca ungurenii s'au purtat — precum lui se pare — nelloiali facia cu vicestepanulu si aseclii lui? Eu portarea loru o affu forte corecta si nu nelloiala, pentru ca ei au aretatu, ca elu, „Telegrafulu“, e detoriu cu clic'a-i impreuna a respectá antaiu legea si drepturile loru, dca vre se respecteze si ei, ungurenii, drepturile lui.

Prin urmare, „Telegrafulu“ n'a avut ce regretá, ca in totu congresulu nu s'a affatu nici unulu, care se dee expresiune recunoscintiei pentru marinimosulu pasu alu Parintelui archimandritu Popea; au dóra noi se-i fimu datu expresiune de recunoscintia? Noi pe cari prin organulu seu ne-a poreclitu de olica, de argati ai ungureniloru? Séu ungurenii se-i fia datu acea recunoscintia? Ungurenii, pe cari „Telegr.“ i-a batjocurit si atacatu? Intr'adeveru multu a asteptatu densulu dela partid'a nostra! Dar — intrehámu cu umilintia, unde i au fost partisanii, cari au lucratu di si nópte spre a poté óre cumva sfredeli in trept'a Metropolitu pe premaritulu Parinte? Asia de voinicosi au fostu óre aceia

partisani in momentul de ispita, asiá de ingrati s'au facutu argatii, in cátu lu paraira pe Parintele in momentul acésta, candu lu vedura in eclatanta minoritate? Nime n'a vrutu se-lu cunosca mai multu, nici unulu nu l'a affatu demnu de a-i esprime recunoscintia pentru „marinimos'a“ i resignare! Nime din totu congresulu nu-i recunósce „marinimositatea“, numai „Telegrafulu Romanu“ a recunoscutu, ca actulu de resignare a fost marinimosu. Atát'a servilismu totusi nu amu fi asteptatu de la „Telegr. R.“ ca se numésca o fuga rusinós'a, precum a fost resignarea silita de forti'a impregiuráriloru, marinimositate; séu dóra conceptulu „Telegrafului“ a scapatatu dela verificarea redactorului seu in cocia asiá de tare, in cátu nu mai scie, ca ce este „marinimositate“?

Mai de parte atragu atentiunea on. publicu si asupra urmatóriloru expresiuni din susatinsulu numeru alu „Telegrafului“: „in deputatiunea, carea merge la Maiestatea Sa nu este reprezentatu clerulu din archidieceasa, ci celu din diecesele sufragane; archidieceasa este de sufragani ca cucerita si pusa la dispusetiunea loru, firesce in aliantia cu cei malcontenti de pre tempurile reposatului Metropolitu, si ca se astépta vindecarea acestoru rele, pentru ca altucum se póte intemplá se se rumpa si paciint'a archidiecesei si de urmáru nu scimu cine va stá bunu!“

Acéste siruri cuprindu ideia periculós'a d'a sterni'ur'a archidieceasaniloru in contra sufraganiiloru si a acestor'a in contra archidieceasaniloru. O tendintia marsiava a unui organu publicu, de a face ura intre frati si de a ii seduce la separatisme perniciose, este o crima de les'a maiestate a natiunii. Dca unu organu strainu 'si permite unu atare atacu in contra natiunii nostre, i-o sciu escusá, candu inssa unu organu romanu cutéza a acésta nu numai ca nu affu escusare, ci nici odata nu i-o potemu iertá, si este unu semnu vederatu, ca redactorulu seu in urm'a neverificarii si-a perditu cumpetulu si este intru atát'a preocupatu, incátu nu mai póte fi redactoru impartialu a unei foi publice. — Neluandu in consideratiune si acea imprejurare ca cine este asesoru consistoriale, nu póte fi redactoru la „Telegrafulu Romanu“ si si profesoru la teologia, cari trei oficia cardinali le posiede parintele Cristea, — óre dupa care lege de compatibilitate?

Fiindu ca „Telegraf.“ totu provóca la archidieceasa, a carei pacientia, dca relele nu se vor vindecá, o prognostica a se rumpe si de urmáru nu scie cine va stá bunu, — lu intrehámu ca óre nu dloru au pusu nainte de alegerea Metropolitului la mare proba pacientia archidiecesei, mistificandu adeverulu prin „Telegrafulu“ si bucinandu in tóta lumea, ca numai o clic'a forte mica e contra parintelui Popea, care clic'a in órele de ispita se va alaturá langa celu cu „modelu de eruditiune si moralitate esemplara si cu caracteru de feru.“ Óre mai departe, nu dloru au pusu la proba pacientia unoru archidieceasani, cari s'au totu rogatu la ei, fruntea consistoriului: „faceti dreptate, mantuiti-ne de doi vampiri a clerului, nu suferiti foradelegile acestoru doi in sirulu clerului!“ si ce au facutu densii? Nici atát'a potere morala n'au avutu spre a-i trage la respundere pre cei mai slabi doi din clerulu nostru! Archidieceasani au cerutu apararea onoruriloru loru atacate in „Telegrafulu“ nostru si nici acésta n'au concesu; pentru ce nu? Pentru ca se sugruma adeverulu, si se nu ésa la lumina rusinea loru, inssa alegerea Metropolitului ii a datu de golu, incátu si in ultimulu momentu, spre a se poté sustiené, au luat refugiu la nelegalitati, cu cari apoi au si caditu, si inca cu eclatu; si acuma inca ei sunt de catrapadure si de necasu, ca nu au reusitu cu planulu de a pune in fruntea Metropolitu pe protectorulu nelegalitatiloru, inceptu a strigá asupra ungureniloru, amenintandu cu „rumperea pacientiei Archidiecesei.“ Inocetati inssa odata, fratiloru venerabili parinti, d'a ve mai laudá cu Archidieceasa si a peccatui dupa spatele ei. Pacienti'a Archidiecesei de multu s'a ruptu si la actulu de alegere i s'a datu expresiune destulu de pipaabila, inssa nu in contra ungureniloru, ci in contra Vóstra, cari si acuma fantasati d'a fi archidieceasa. —

Au maiortatea de 34 voturi a archidieceasaniloru la actulu de alegere inca nu v'a creditu din somnulu si visulu celu dulce, ca voi ati representá archidieceasa? Inca nu vreti a ve întórce pe cararea indreptárii? Inca

n'ati trecutu peste destule blamuri? Inca vreti se abusati de pacientia noastra? Se aveti grigia, ca pentru urmari nu scimu cine va sta bunu, dara ve potemu asigura, ca chiar archidieceasa ve va acusa si ve va delatura din sinulu ei, ca pe nesce omeni binelui ei periculosi, daca nu ve veti indrepta.

Mai de parte am in interesulu adevurului a reflecta la unu articulu totu din „Telegraf. Rom.“ nrii 70 si 71, datatu din Bucuresti, subscrisu de unu cutare Radu. Nu sciu, cine pote fi Racu acestu din Bucuresti, si ce interesu pote se aiba chiar elu, din Bucuresti, a ne recomanda noue tocma pe vicariulu Popea de celu mai aptu Metropolitu, fara eu dau cu socotela, ca acelu articulu, carele semena a fi sauritu de unu consistorialistu din Sibiu, ca si articulu acel a injuratoriulu asupra lui Bologa, aparutu in Romania, tramisu in sa de B. . ., in caus'a drumurilor de feru, nu este facutu de Radulu a'el'a, ci de unulu, care se lauda pe sine. Pentru ca unu Radu, precum dice articulu acel'a, nu i-a potutu se-i dicu unu Siaguna: „Nu voiu recomanda prin testamentulu meu pe nimeni, pentru ca cunosc lumea si s'ar gast omeni, cari tocmai pentru ca asi fi recomandat eu ar face tote intrigele, ca se se alaga altulu, de catu acelu recomandat de mine, chiar daca eu asi recomanda pre cine ar pota fi si mai multu decatu mine.“ Unu Siaguna n'ar fi potutu dice cuvinte de acestea, in specia cele din urma, si inca catra unu Radu, carea persoana nu este o insemnata asi mare, cu atatu mai pucinu amicu intimu alu repausatulu Metropolitu, ca se-i face susatinsele revelatiuni. Absurditatea si neadeverulu si ajunge culmea, candu Radu acel'a ti baga in gur'a metropolitulu urmatorele cuvinte: „aceia, cari vor dori a inteleg: persoana, pre care eu asi socoti-o mai vrednica si mai apta de a-mi succede, acela vor intelege pre usioru, ca pre langa mine am tenuu pre acel'a, care mare parte a luat la totu binele ce am potutu face bisericeii. Elu m'a consolatu, elu m'a ajutatu la tote luptele mele,“ — cuvinte, care nu stau nici intr'o legatura logica cu premisele, ca nu voiu recomanda pre nime de Metropolitu, si totusi lui Radu se-i spuna, unu Siaguna, tain'a aceea, „ca celu de langa mine se fia alesu,“ adica parintele Vicariu Po. ca. Cine, se credea povestea acest'a? Si ore cine se credea aceea, ca unu Siaguna in tota Metropolia Sa se nu fi aflatu elu unu omu, caruia se-i spuna siopt'a cea tainica de urmasulu seu, ci numai pe Radu din Bucuresti?! —

Ore, candu publicati in Telegrafulu unu atare articulu, nu ve temeti, ca spiritulu nemuritoriulu Andreiu vo va striga unu veto puternicu pentru ataculu, care-lu faceti in contra maturitatii sale politice prin punerea in gur'a sa a ataroru cuvinte, cari nu le-a potutu rosti catra unu Radu? Pentru ce batjocuriti numele seu? Nu l'ati machnitu destulu pana a fost in vietia? Nu ati abusatu destulu de pacientia lui, facendu voi odata o judecata nedrepta, incatu a fost silitu, reasumandu judecat'a, necasitu a vi-o sfarteca dicendu: „ie-me la judecata Nicolae!“

Nu vi rusine de a falsifica opiniunea publica, luandu deatatea ori in desiertu numele Marelu Andreiu, punendu-i in gura vorbe de aceea, cari elu nu le-a potutu dice, nevoindu elu a preocupati opiniunea publica si sciindu elu ca celu mai aproape de elu nu este placutu maioritatii Archidiecesei, din contra avemu scire positiva de la unu colega deputatu archidieceasanu, si inca protopopu cu vedea, ca chiar naintea acestuia s'a exprimat odata repausatulu metropolitu machnitu: „Se ve feresca Ddieu, ca se ajunga Nicolae metropolitu etc.“ Ast'a este mai credibilu, decatu aceea e dice Radu din Bucuresti! —

Prin urmare nu ve mai indesati cu candidatulu vostru dupa spatele si in umbr'a marelu Andreiu, ca numele acestuia nu ve pote da nici o data candidatulu vostru aureola si nimbulu unu Andreiu, pentru ca si in umbra se cunoasca figur'a unu pigmeu langa unu atletu. — Nu noi suntemu acei malcontenti de pre timpurile repausatulu, precum ne polecristi, ci chiar voi sunteti acei pucini malcontenti, cari erati aproape se aduceati archidieceasa la marginea

prepastiei, si numai noa, maioritatii archidiecesei in aliantia cu sufraganii ungureni are archidieceasa de a ne multami, ca amu spartu cuibulu vesperiloru si amu descoperitu planulu vostru, dandu-ve degolu lumii, ca cine sunteti si asi amu mantuitu Archidieceasa de prepastia, in carea era se cada, ajungandu candidatulu vostru la demnitatea de Metropolitu, pe bas'a unei opiniuni prin „Telegrafulu“ falsificate, in care casu retacirea cea de apoi ar fi fost mai rea si mai periculoasa, decatu ori si ce; caici atunci reulu, ce ar fi eruptu asupra archidiecesei, ma asupra Metropolitiei, ar fi fost nereparabilu si de urmările cele mai funeste, de ce Ddieu asta data ne-a feritu! —

In fine trebuie se atragu atentiuenea on publicu si asupra unui pasagiu totu din articulu acel'a a lui Radu din Bucuresti, carele finesce cu una anatema papale, pentru ca lectorele se aiba o ideea clara despre intentiunea adevrata a acelu articulu:

„Deputatii reuniti in congresu se nu se conduca de nici o influentia nici morala, nici de alta natura. Se voteze dupa convictiune, si dupa socotinta Dloru propria. Se nu asculite sioptele unor'a si calumniile altor'a, era acelor'a, cari semena discordia spre asi pota ajunge tient'a, pentru interesele lor personale, acelor'a, cari pentru toti in genere terminu cu teribilele vorbe ale unui imperatu romanu: „Acel'a dintre voi, care se gandesce a reduce legile — slave pasiuniloru, care s'ar gandi la interesele sale, atunci candu binele publicu cere o deplina abnegatiune, unii ca acestia se pera la momentu Gascesca atari omeni in totu loculu presentia Ddieului resbunatoriulu si tote puterile ceresi iritate! Unu focu se esa din pamentu. Se le devora cas'a si poste ritate loru fia in veci umilita! Se si caute panca de tote dilele si se nu o gascesca! Fia asemenea omeni esemplu oridulu a justitiei eterne, precum prin faptele loru vor fi fost esemplu alu nejustitiei pamentulu.“

Ore candu unu colugarulu crestinu, in bracatu in reverenda si cu camilafca pe capu, sub firm'a unu Radu din Bucuresti, ca se ajunga la trepta de Metropolitu, ia refugiu, dupa ce tote laudele prin „Telegrafulu“ despre omulu, celu mai aproape de mine s'au totcitu, ia refugiu la blastemulu celu mai dejositoriu pentru unu crestinu, la blastemulu din gur'a unu paganu, ce se cugutu despre caracterulu unu atare omu? Ore se nu ne rusinamu, ca pote se assiste unu atare calugaru archidieceasanu, carele numai pe umerulu blastemulu si nu pe radiemulu dragostei archidieceasilorulu, respective metropolitaniloru spera a se pota urca la demnitatea ce mai mare bisericesca?

Si ore cugetati voi toti cei din clic'a „Telegrafulu“ ca, candu publicati unu atare articulu, prin care, ni-lu recomandati pre candidatulu vostru, aruncandu la finea articulu blastemulu asupra acelor'a din congresu, cari nu voru vota pentru elu — blastemulu acel'a chiar in capulu vostru se va sparge? Seu dora v'ati tenuu nefalibili? Voi, candu ati vrutu se-lu asiediati pe candidatulu vostru de Metropolitu, dora ati lucratu numai din convictiune curata? Numai pentru binele bisericeii, a archidiecesei si a metropolitiei? Asia de galgauni ne tieneti pe noi si lumea intraga, de a crede aceea ce diceti si ce scrieti prin foi publice? Tare retaciti, daca sunteti in credintia acea desiarta, caici faptele vostre pre vederate sunt contrarie celor'a ce diceti si scrieti. Chiar faptele vostre ve dau de golu la lume, ca numai interese personale v'au condusu de a staru se alegeti Metropolitu pe unu candidatulu neplacutu maioritatii archidiecesei, respective metropolitiei, pre unu omu carele spriginesce din tagm'a clerulu persoane decadiute, prostituate si conturbatorie de linistea publica, sustiene preoti, cari strica morala poporulu si instraina pe crestini nostri onesti si morali de bisericea noastra in contra actiuniloru si dovediloru aperte, despre morala-le stricata; pe unu condidatu, sub a caruia presiedintia s'au fost facutu sentintie perniciose binelui bisericescu, inse intereselor personale favorabile; si apoi totusi voi vreti si cutesati a publica blastemulu asupra votantiloru congresuali, cari dupa interese personale ar fi votatu? Nu simtiti acuma, ca acutitulu acelu blastemulu a caditu peste capetele peatoase? Eta-ve caditi cu candidatulu vostru! Nu te vedi candidatulu parasitu? si numai prim 2—3 patati inca pre.

maritu prin „Telegrafulu“? Nu simti cu partid'a-ti impreuna impungatoriulu acutitu a blastemulu aruncatu in faci'a congresulu, intorsu asupra-ve? Nu ve temeti, ca Ddieulu totu puternicu ve va lua arm'a din mana de a blastema pe altii si inca pe cei onesti, drepti si nepartiali si binevoitori binolui bisericescu? Nu ve temeti, ca acelu blastemulu ve va ruina totalminte? Noi din parte-ne nu ve poftimu implinirea acelu blastemulu, dara daca nu ve reculegeti si nu veti pasi pe calea indreptarii, blastemulu de voi prognosticatu se va implini spre fatal'a-ve nimicire. Vin'a noastra nu este, ci a faptelor vostre. Aminu! —

Unu deputatu archidieceasanu.

Turda, 23 sept. 1873.

Stimate domnule Redatoru! In nr. 65 alu diariulu „Albina“ s'a publicatu una epistola deschisa, fora subsemnatura, in carea, abstragendu de la insultele pe cari nu le tienu demne d'a le reflecta, mi se imputa, ca numai eu asi fi caus'a starei decadiute a societatii de lectura a damelor romane din Turda; ca bibliotec'a societatii este una ruina desolata; ca dela 1866 nu s'au tenuu siedintie; ca nu mi-asi fi datu socotele ca cassieresa acestei societati si ca dora eu nu asi voi se se reinfantidie societatea.

Domn'a reclamante marturisesce, ca a avutu candu va „bucuri'a nobila,“ d'a vedea prosperandu aceasta societate. Recunosc cu tota voi'a, ca eu am avutu cele mai pucine merite pentru acesta bucuria de odinioara a daale, si recunosc totodata, ca starea prezenta a societatii nu este nici decatu stralucita: dara negu, ca de optu ani incocia, adica dela 1867, societatea n'ar fi potutu se tiena siedintie; negu, ca de atunci pana astadi n'ar fi potutu se cera rapertu a supra starei bibliotecii si a cassei, si se se organizadie pre cum ar fi fost mai bine; caici societatea a fost si este in dreptu a face tote acestea in diferite moduri; si mie mi-se paru forte esagerate, ba chiar si nebasate tote aceste imputatiuni, ca numai eu, singura eu, asi fi caus'a decadiutei societatii.

Pana ce in sa domn'a reclamante nu va es' la lumina cu numele seu, ori in publicitate, ori in sinulu societatii, nu vedu lips'a unei expuneri mai detaiate a starei societatii, decatu ca bibliotec'a si socotele societatii stau totu de un'a la indemana fia-carei membre.

Rogandu-te se binevoiesci a da locu, Dle Redatoru, acestoru orduri in pretiutulu D'Tale dinariu, sum cu distinsa stima!

Emilia Ratiu, m. p.

Siria, cottulu (Aradulu), 22 sept. 1873.

In Nr. 64 a pre stimulatei „Albine“ unu corespondinte bate clopotulu celu mare intr'o dunga pentru „pericululu“ ce amenintia romanismulu in Siria, si pentru a da corespondintei sale o insemnata mai mare si a face efectulu, vorbesce despre calcarea juramentulu a 40 de mii de barbati dela Blasiu, — so jora ca ar fi o mare peta pe sufletulu seu, si ar comite unu peccatu nationalu, daca n'ar face atentu publiculu la acestu mare periculu nationalu; pe subscrisulu lu numesce de omu fora Ddieu, de nemernicu, de Iuda eelu fora de lege, — in fine spune peccatulu nationalu celu mare, comisu de subscrisulu prin aceea ca din preunacu femeii sa a fostu la prandiu la unu proprietariu mare [din Siria, la Bohus. Aci despre intentiunea dlui corespondinte multe asi pota dice, dar nu afiu de lipsa, fiindu convinsu ca ori cine a cetitu acea corespondintia, se va fi convinsu ca corespondintele a seris'o in deliriu de ura personale. Dlu corespondinte pe langa reutatea sufletulu si a aretatu si neprieperea, caici fora nici o basa afirma, ca dupa ce la postulu vacantu de medicu comunale s'a scrisu concursu, am provocatu antistia comunale pentru a roga pe mediculu Nistoru pentru ocuparea postulu de medicu comunale; atata Dlu corespondinte ca unu dirigatoriulu reg. ar pota se scia, ca dupa ce s'a scrisu concursu pentru unu postulu, acel'a nu se pote ocupati de nime fora a fi alesu de reprezentati'a comunei.

Cu deadnisulu nu m'am grabitu a raspunde la pamfletulu dlui Demetriu pentru, ca acceptam se si implinesca promisiunea d'a

aretate multe si negrele mele peccate oficiale si nationale; ne facendu in sa acosta, lu provocu eu pentru a-o implini dar totu odata la provocu ca daca e omu de omenia se nu negresca pe nime cu larfa pe fatia sub nume falsu, ci cu fatia deschisa se stee inaintea publiculu subscriendu-si numele, caici negu in publicu si a ataca caracterulu cuiva macatu si ascunsu in tufa, nu e fapta cavala resca.

Georgiu Sida,
notariu opidanu.

Domani, in 24 sept. n. 2873.

(Multiamita publica. *) Caus'a invetiamentulu nostru popularu este cea mai scumpa si mai importante dintre tote cauzele nostre nationale. Dreptu ce, toti cei ce se interesadu de ea si-i dau ajutorulu dupa potintia, merita recunoscintia natiunei acum si pururu. Subscrisulu dorindu — nu numai intru interesulu meu presonale, ci si mai vertu intru alu sacrei cause a invetiamentulu popularu nationalu, a mergu la Viena, ca vedu espusatiunea, am rogatu pre dlu anterioru inspectore alu societatii drumei de feru de statulu, pre stimatulu generosulu franco si romano Schving de Resitia, se mi medilocesca o bileta libera de Oravitia pana la Viena si inderetru, ca altmintrelia era imposibile se mi realizadie dorintia — Acosta rogare a mea, am titulu pre stimatu domnu mi-a implinito promptetia esoperandu-mi bileta libera, (inca pentru a dou'a clasa) — carea am folosit'o.

Pentru acosta binefacere mi tenuu sacra detorintia a sprime Dsale adencu scutita mea multamita. Onore, recunoscintia lauda strainulu, carele din umanitate ajutata si pe romanulu ce si de toti alu gatu si despoiatu, si-lu ajutata — fora interese rezervate. — Se traiasca domnu schving!

Iosifu Olariu,
invetiatorulu.

Inscientiare.

Din editiunea a dou'a a opului (findu editiunea I din 1871, in 1000 exemplaria, deja venduta,) „Istoria satara fiska,“ se pote cumpera 1 esemplariu cu cate 15 cr. — Anisderea si „Istoria Ungaria“ cu cate 15 cr. — Cei ce cumpera 10 esemplarie, vor capata 1 esemplariu adaosu gratis.

Sub tipariu se afla: „Legile biserice greco-orientali in modu extractiu si explicativu.“

Mel. Dreghici,
protop. Timisioru.

Responso:

Dlui M. Dr. in T: pretiulu cu totu timbru este 2 fl.

Dloru ce ni tramisera manuscrise: P rondu le vom publica, dupa interesulu matricei. Rectificarile securu. —

Publicatiuni tacsabili.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatorulu dela scola gr. or. romana din comun'a Sipeu, prottulu Jebelului, Comitatulu Timisioru se deschide concursu pana in 14 dile, sciindu-se dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: Salariulu invetiatorulu si alte emoluminte anuale socotite in bani gata 182 fl. v. a; 30 de metiu de gra si 30 de papusioiu; 9. orgii de lemne, cari are a se incaldi si scola; 2 1/2 jugu pamentu aretoriu. Gradina pentru legumi a cartiru liberu.

Doritorii de a ocupati acestu postulu, sunt avisati a substerne recoursele loru prevedind cu tote documintele prescise de statutu nostru org. bisericescu de adreptulu presiedintelu comitetulu par. din Sipeu.

Sipeu, 12 septbre 1873.

In numele Comitetulu parochialu:
Teodoru Cioloca,
presiedinte.

In contielere cu Dlu protopopu tractualu
1—3
Alexandru Ioanovicu:

* Multiamita intr'adeveru meritata. Red.